

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
mérésenként árakon vessz fel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám 184.

Feladó szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.
Vidékire félévre 14 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

Az idegen tőke

beözönlése ellen foglalt állást egyik legutóbbi számunkban dr. Kiss Péter és azt állítja, hogy az idegen tőke veszélyezteti a gyenge magyar ipar fejlődését és, hogy az idegen tőke által Magyarországon létesített iparvállalatoknál a magyar munkás csak alantas (népszámos, kubikos) munkakört tölthet be. A cikk arra a közleményünkre reflektált, amelyben mi felhívjuk a hatóság figyelmét arra, hogy német tőke keres Magyarországon ipari vállalkozásokban elhelyezkedést. Értjük a cikkíró azon aggodalmát, hogy az idegen tőke kiszorítja a vállalkozásból a magyar tőkét, csak hogy meglátjuk, hogy a magyar tőke egyáltalán nem is igyekezett eddig Magyarországon ipari vállalkozásokba mélyebben belebocsátkozni. Nézzük csak nálunk, szűkebb otthonunkban, hogyan fest az itthoni tőke? El nem tagadható, hogy Baján a magánosok kezében nagy tőke volt mindig — és van ma különösen és ez a nagytőke, dacára annak, hogy mindenki tisztában van azzal, hogy Baja predestinálva van ipari vállalatokra, sohasem igyekezett ipari vállalkozásokban elhelyezkedni. A bajai magántőkét rendszerint földébe helyezték. Még ma is, az új vagyionok — amelyekről állandóan azt halljuk, hogy azok a régiéknél mozgékonyabbak és nagyobb vállalkozószelleműek, — inkább földbérletek és földvásárlások felé hajlanak, mint iparteremtés felé. Ha mi azt várjuk, hogy az itthoni tőke teremtsen meg a bajai ipart, akkor soká és hiába várunk. Megmaradunk a régi elmaradottságunkban. Mi igenis szükségesnek tartjuk, hogy a város hatósága összeköttetésbe lépjen az idegen tőkével és lehetőleg hozzon ide gyárakat.

Meghíusult béketárgyalások.

Bécs. A semleges lapok sokat foglalkoznak a felkéréssel, hogy a béke közeledik. A békéhez való lépést a német többségi pártok tették volna meg.

A berlini Vorwärts megvilágítja a kérdést és elmondja, hogy 1918 januárjában olyan törekvések voltak tényleg, hogy német—angol közeledés jöjjön létre. Ezt a német pártok vezetői és a Ferenbach, a birodalmi gyűlés elnöke készítette elő. A tárgyalások Wilson formulájának alapjára helyezkedtek volna. Az előkészületeket a német kormány kedvezően ítélte meg, azonban a további lépéseket Lloyd George személyes beavatkozással hiúsította meg.

Francia hivatalos jelentés.

A francia főhadiszállás jelenti: A csatafronton a németek folytatják visszavonulásukat. Aisnetől északra lázasan készülődnek negyszázhar ezren. Fontos védelmi vonalakat építenek a csatornától északra Laontól délre nagy mennyiségű ágyut helyeztek fel.

Franciaországban rossz volt a termés.

Genf. A francia kamara első üléséről szóló tudósításokból megállapítható, hogy ismét Clemenceau győzött. A legzajosabban a radikális szocialisták tapsoltak neki. A kormányhoz interpellációt intéztek az ehetetlen kenyér és a munkáshiány miatt. A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy rossz volt Franciaországban a termés 70 millió métermázsa helyett csak 50 millió métermázsa gabona termett.

Anglia hadat üzen Oroszországnak.

Stockholm. A Svenska Dagbladet helsingforsi jelentés szerint Anglia hadat üzen Oroszországnak mert nem hajlandó Oroszország Angliának elégtételt adni. A Lenin ellen elkövetett zmerényletből kifolyólag 36 angol alattvalót tartóztattak le.

Bécsi tanácskozások.

Bécs. A tanácskozások Hittze elutazása után tovább folynak az általános katonai és külpolitikai helyzetről. A király ma fogadta a török nagykövetet, holnap fogadja a bolgár nagykövetet.

Bécs. A közös pénzügyminiszteri állást valószínűleg néhány napon belül Spitzmüller volt osztrák miniszterelnökkel töltik be. Ezzel a kinevezéssel egyidejűleg rendezik Bosznia és Dalmácia hovatartozandóságát. Valószínű, hogy Boszniát közvetlenül csatolják Magyarországhoz. Ezzel a rendezéssel tetemesen megnövekszik a magyar tengerpart. Kibővítik a fiumei kikötőt és Cattaro is magyar kikötő lesz.

Vasárnapi hivatalosjelentések.

Budapest, szeptember 8. (Hivatalos) Olasz harctér: Az olasz arcvonalon igen élénk a repülőtevékenység. Egyébként nem történt fontosabb esemény. A vezérkar főnöke.

Berlin (A nagyfőhadiszállás jelenti) Nyugati harctér — Rupprecht trónörökös hadcsapottja: Gyalogsági osztagok a Merkantől keletre fekvő belga vonalból foglyokat hoztak vissza. Aruemerstől északra az ellenségnek megüjtött támadásait visszaverték. A harc vonalon mindenütt új állásainkban állunk. Az ellenség tegnap megkísérelte, hogy a peronne—ganitvai országtuttól délre nagyobb erővel támadjon. Utóvédeink harcra kényseztették. A tusulyban levő ellenségnek kitértek és este gosseacourtba — epsyina — emperci vonaltól nyugatra heves támadásokat vertek vissza. A Somme mindkét oldalán az ellenség tegnap csak félénken követett. A verkamba—st.—simoni vonalon, valamint a Crosa-csatorna mentén vele harci érintkezésben vagyunk. Az Aisnetől északra a tüzérségi harcmenet erősödött. Prementől (Braumentől nyugatra) az ellenség erős támadásai meghíusultak. Az Ailletől délre az ellenség, Vauntaulontól keletre levő vonaláig küzdötte magát és a Mai-tól nyugatra levő terület között erős támadásokat tett, többiben megismétlődtek. — visszautasítottuk. Az Aisne és a Vesle között az arctevékenység alábbszállott. Hetzendorff (A miniszterelnökség sajtóosztálya)

Japán hódítás.

Vladivosztkból jelentik, hogy a japánok megszállták Chavroszskot.

Önmaga ellen vétkezik,

aki árut felad

biztosítás nélkül.

Legyen világosság.

Szeptemberben vagyunk. Végső a nyárnak. Itt az ősz. Néhány nap még és ismét a reudes téli időszámítás lesz, amikor esti 8 órákor már sötét éjszaka lesz. A nyáron át csak elviseitük valahogyan a világítás nélkül való utcákat, hisz a nyári időszámítás szerint, amikor az órák mutatója egy órával előbbre voltak igazítva este 9, fél 10 óráig, majdnem nappal volt. De most, amikor, ősz van, amikor a nap mindig rövidebb lesz és az éjszaka mindig sötétebb, amikor az emberek mégis az utcára szólítja a munkájuk, talán még sem helyes a város utcáit teljes sötétségbe borítani.

Az utcák világítása körül spóroltak a gázzal. Ha nem is tudjuk egészen helyeselni, hogy a város egyáltalán nem lett kivilágítva, meg tudjuk érteni. Kevés a szén, a tölire kellett takarékoskodni. De most, amikor már olyan korán bealkonyodik, most már nem lehet, de nem is szabad a nyári spórolást tovább gyakorolni.

Most már esti 7 után, 8 óra felé teljes sötétség lesz és még sem lehet az emberektől megkivánni, hogy esti 7-8 órákor bezárkózzanak a lakásukba. Hiszen városunk u tái esti 10 órákor amugy is olyan kihaltak, egy idegen azt hiszi, hogy ez egy kihalt város, amelynek már lakói sincsenek. Hátha még az utcák teljes sötétségben maradnak! Ez olyan lehetetlen állapot, amelyet az utolsó faluban sem túrnének meg. Egy kissé gondolkodni kell. Hiszen a kivilágítatlan, sötét utcákban rendőr-ésendőr hiába cirkál. Nem lát, nem vesz észre semmit. A város polgárainak testi és vagyoni biztonsága megköveteli az utcái világítást. Kell, hogy rájöjjenek arra, hogy úgy közlekedési, mint közbiztonsági érdekből az ősz beálltával megkezdjék az utcái világítást. Nem kívánunk valami pazar, fényes közvilágítást, csak annyit, hogy az

ember tájékozódják, ha kitép a kapuján. Itt van az ősz, itt vannak a sötét éjszakák, tehát legyen a jelszó:

Legyen világosság!

H I R E K.

Sztambul Rózsája.

Régi jó hangulatban élvezték végig ezt az operettet. Az édes muzsika odabullott a zenére szomjas lelkekre, a pompás ösztáték feledtette a primitív színpad fonákosságait, a rendező ambíciója a díszletek egyszerűségét Akuszika is volt annyi, hogy visszaverette a publikum erős tapsait.

Conzsa szerepében P a x y Margitszépen iskolázott hangjával kellemes tónussal énekével babizonyította, hogy csak előnyére változott egykori titlote óta. Partuere Horváth mindent elkövetett, hogy méltó lehessen hozzá. Jó játékkukból láttuk, hogy stílusos előadásra lehet számítani. Heltai színterében operettekben is. Jenőffy alaposan megnevetelte a közönséget Flóriánjával. Kottikai vénája bő és úgy hiszik sok kellemes estén fogunk neki még szívből tapsolni.

A színpad lelke Gróf Csákyné Barna Manci volt, „Manci grófné”, amit minálunk hívják. Ritka eleven, temperamentumos, pajkos Midilli volt. A színpad forró szeretete izzik játékában és heve átledült a színpad méretein, kedves pajzansága és üde ötletessége magával ragadja publikumát. Sokszor megtapsolták és úgy vették észre, hogy máris meleg szeretetbe fogadta őt mindenki.

A többi szereplők is csak jól nyújtottak.

Válás után.

A jövő hét jóízűléssel megvalogatott műsorát a Kék róka vezeti be. Kedden A eszardás királyné megy most már harmadszor és szerdán a Nemzeti Színház sikeres ezidei reprize: a Válás után kerül színre Különös ügyeimmel kísérjük a Válás után, annyival is inkább, mert Heltai igazgató első fellépését jelenti e darab. Heltai nagy színpadi málja, kiváló organizáló képessége garancia a zsuflott házra és a biztos sikerre. Gsüfőrtőkön ismét a Sztambul rózsája lesz soron.

A színészek dolga. Vettük a következő sorokat: Olvasom a Bajai Hirlapban, hogy kevesen járnak színházba. Hát kérem ez tévedés, éppen az,

miest tévedés volt. Önök felfogása, hogy nem fog jól menni a színdaraboknak. Én is abban a nézetben voltam, hogy kár a színészeket a városba beengedni, de úgy láom, hogy a közönség, szórakozni akar és így a színház majd mindennap megtelik. Hogy egyébként milyenek az előadások, arról nem nyilatkozom. Beszéljen erről a lap színházi referense. Csak azt akarom konstatálni, hogy a színház igen is, mindennap nagy közönség előtt jár. Tisztelettel: Egy színházi látogató.

Katonai kinevezés. A király Gattaringer Károly cs. és kir. 25-ik gyalogezredbeli ősaagyt, földinket, aki jelenleg az olasz fronton teljesít szolgálatot, alezredessé neveztek ki.

Nyilatkozat. A Bajai Független Újság vasárnapiszámában megjelent „A tej” című vezércikkében ez a mondat foglalta: A hatóságilag kezelt és meghamisított tejért. Ez a kitétel akaratom ellenére és hozzájárulásom nélkül került bele a cikkbe. A vezércikkben ezt írtam: A hatóságilag kezelt és árusított... Minthogy a cikk zsidó úr napján került szedés alá és én ezen az ünnepepon nem végeztem korrekturát, a sérelmes szót csak a kész lapban vettem észre. Ezennel kijelentem, hogy az az állítás, hogy a hatóság tej meglesz hamisítva, nem felel meg a ténynek és én sajnálom a legjobban, hogy ezt a szót a vezércikkbe tudtom és megkerdezezem nélkül belecsúszott. Az alaptalanul okozott sérelemért a legmesszebbmenő elégtételt vagyok hajlandó adni. Fedor Károly szerkesztő.

Adomány. Práger Károly a szegény iskolásgyermekek téli cipő beszerzésébe 50 koronát adományozott.

A piacon elkobzott szilva. A rendőrség szigorúan ügyel arra rá, hogy az idegenek kilene óra előtt ne vásárolhassanak össze élelmicikkeket. A heti piacon 15-20 kalecsai asszonyt ért tetten, kik már jó kora reggel vagy husz kosár szilvát vásároltak össze. A rendőrség a szilvát elkobozta és a vásárlók ellen az eljárást megindította.

A tej ára vonatkozólag a polgármesteri hivataltól következő hirdetés: A m. kir. közérlelmelési miniszterium 246974/1918 sz. rendeletével a járásbeli községekből behozott tej legmagasabb árat a város katasági kimérésében literenkint 1 korona 70 fillérben állapította meg. — Ezt tudtuk. Szerettük volna, ha

a 40 filléres különbözetre vonatkozólag kaptunk volna felvilágosítást.

Állásközvetítés. A rendőrség a következő hirdetményt teszi közzé: Értesítém Baja város közönségét, hogy a „Sociális Missziótársulat” bajai szervezete a „Névédelmi Hivatal”-ban (Katona József utca 1 sz. gőzfürdő mellett) ingyenesen állásokat közvetít. Hivatalos időszembaton délelőtt 9-12 óráig kedden délután 3-5 óráig.

Az árvizsgáló-bizottság megalakult, tehát működnie kellese. De az árvizsgáló-bizottság nem működik, mert nem működnek, amennyiben előke, Erdélyi Gyula — nyugalmazott polgármester — tiszteről lemondott, bizonyára azért, mert nagy feladatoknak a bizottságra anélkül, hogy működési köre szabályozva volna. Így azután az árvizsgáló-bizottság Baján megint csak papíron van meg. Már pedig erre az árvizsgáló-bizottságra meglehetősen nagy szükség volna.

Hogyan süssünk kenyert. A rendőrkapitányság a következő hirdetményt teszi közzé: A kenyér megromlásának elkerülése tárgyában értesítem Baja város közönségét, hogy a kenyér megromlást előidéző baj a kenyér készítésénél elég biztosan elkerülhető, ha a frissen készült meleg kenyeret lehetőleg gyorsan lehűtjük és hűvös helyen tartjuk, az eleszt helyett jó kenyérből származó savanyú kovással dolgozunk, a kenyérszemesítést a tölös víz hozzáadását kerüljük, lehetőleg kis temedelmű egy és fél vagy 2 kilós kenyeret készítsünk.

Színházi táncitanítás. A bajai színtársulat lot kiváló tagja Fehér Tivadár és Juges József egy táncuruzst tart a színházi helyiségben, ahol a legmodernebb táncokat tanítják. A táncanfolyamra, tekintettel arra, hogy zárkörű órási az érdeklődés. Beiratkozni a színházi pénztárnál lehet.

Ne kapaszkojj! Ezt kiáltja a rakoncátlan gyerekek elő a rendőrkapitány alábbi hirdetménye: Felhívom Baja város közönségét, különösen a szülöket, hogy a Bajai Bajai Hengermalom Részvénytársasághoz kirendelt katonai autókra felkapaszkodó gyermekeiket ezen cselekedettől tiltás, valamint a Hengermalomhoz tartozó homokdombokon való játéktól is tiltás el, mert az esetleges balesetekért a Hengermalom semminemű felelősséget nem vállal.

Újtás a piacon. A rendőrség a bajai piacon üdvös új-

SZOMBATON DINORAH
(A TRAVANKORDI KIRÁLY LEÁNYA)
felmervű 5 felv. térsze
reppen ELGA BECK
VASÁRNAP KIRÁLYOM MEGHALOK ÉRTEDE!
e. 4 felv. dráma lesz az Urániában.

MODERN TESTNEVELŐ Szent Antal-utca 41. sz.

tást hozott be. Eddig apró értékesítésként adott ki a kofáknak, akik, ha akarták, kifüggesztették, ha nem akarták, nem függesztették ki. A vevő pedig sohasem látta azokat. Most a rendőrség úgy intézkedett, hogy nagy plakáton fagják az ületek kirakásában kifüggeszteni a piaci árakat, amelyekből informálódhatik egy a publikum, mint az eladó.

A szerkesztésért és nyomért felelős:
FODOR HÁROLY.
Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Nyomda: **CORVIN NYOMDA, BAJA.**
Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda vállalatjánál Mátyás királyi utca Bajan.

Árverés.

Néhai Gibicz Józsefné Franck Katalin hagyatéki ingóságai: szobabútorzat, ágynemű, felső- és alsóruháneműk és egyéb ingóságok — elhaltnak Katonaváros: Gyár-utca 22. szám alatt lakásán. — **1918 szeptember 12-ik napján délután 3 órakor** árverés útján eladatnak.

Manicűrözést

vállal **Prodán fodrász** a Szegedi Bank palotájában.

A városi polgári iskola kisegítő szolgálat

keres. Jelentkezéseket elfogad az Igazgató.

Egy éves — nyilvános jogu —

Női Kereskedelmi Szak- tanfolyam — Baján.

Felvételnek mindazok, kik a négy polgári leányosztályt elvégezték. 16-ik életévüket betöltött nők felvételi vizsga alapján vétetnek fel. Vidéki tanulókat elhelyez és prospektust küld az Igazgatóság.

Szíves figyelmébe!

A cs. kir. szab. Törvényi Általános Biztosító Társulat
(Assicurazioni Generali)
Alakult 1881-ben.

Hadikölcsön-életbiztosításokat

orvosi vizsgálattal vagy anélkül a legelőnyösebb feltételek mellett köt.

Ezt a társaságot mi ily biztosítások kötésére a legjobban ajánljuk és mindennemű felvilágosítással díjtalanul szívesen szolgálunk.

Bajai Kereskedelmi és Iparbank
Baja.

Gázluszterek és Lirák

valamint egy darab

Nagy Meidinger-kályha

Tudako -
zódhatni:
Kigyó-u.5

eladó!

Tudako -
zódhatni:
Kigyó-u.5

Watproof

elszigetelő anyag mellyel nedves falakat és pincéket szárazzá lehet tenni.

Keramit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esővíz-medencék kutak készítésére.

Mész és cement

állandóan friss minőségben,
ajánlja:

Grünhut Miksa.

Spitzer-féle tégla és cement-gyár
Baja. Telefon 111.

Éjjeli inspekciós

szeptember 16-ik reggeli 7 óráig
és vasárnap délután nyitva:

Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
gyógyszertára.

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

**„DOBIN”
mosóporból**
ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszereznem és azt még a régi árban bocsájthatom forgalomba.

Tisztelettel
RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauaug-féle ház.

Egy jókarban levő, fehér **gyermek-vaságy** matraceal együtt **eladó:**
Mészáros Lázár-utca 48. sz.

Hivatalnok
vagy **hivatalnoknő**

ki a könyveléshez is ért, —
valamint egy

kezdő hivatalnoknő
azonnali belépésre keresetnek

a **„MERKUR”**
Szállítási Vállalathoz.

Keresek megvételre egy nagyobb, használt

meteor-kályhát.

Cím a „Corvin”-nyomdában.

HERDETÉSEK
jutányos áron
FELVÉTELNEK

HIRDETMÉNY.

Baja város nem termelő lakossága f. évi október 1-től 1919. évi augusztus hó 15-ig közellátásban fog részesülni.

A m. kir. Miniszterium 2490/918. M. E. számú rendelet 10. § értelmében azokról, kik nem termelők, névjegyzéket kell összeállítani. Minthogy a kiutalandó lisztmennyiség az ellátást igénylők számától, illetve az ellátásra jelentkezők mennyiségétől függ: Felhívom Baja város közönségét, hogy mindazok kik még eddig közellátásra igényüket be nem jelentették, **illetve, kik a folyó év július havában kibocsájtott felhívásnak eleget nem tettek**, hogy az ellátatlanok jegyzékébe leendő felvételre az alább megnevezett sorrendben haladéktalanul jelentkezzenek.

Jelentkezni lehet a városi székház közgyűlési termében délelőtt 8—12 óráig és délután 2—6 óráig:

1. folyó év szeptember 11 és 12-én Belváros
2. " " " 13-án Józsefváros
3. " " " 14-én Istvánmegye és Katonaváros
4. " " " 16-án Kiscsávoly és Rökusváros
5. " " " 17-én Szállásváros
6. " " " 18-án Homokváros
7. " " " 19-én Szentjános és Kültelek

A névjegyzékbe államvasuti alkalmazottak egyáltalán nem, közvetlen ellátásban levő intézmények (beszerzési csoportok, ipartelepek, bányák, stb.) alkalmazottai pedig csak akkor vehetők fel, ha részükre 114003/XI. számú rendelet értelmében meghatározott igazolvány nem adatott ki.

Nem vétetnek fel a névjegyzékbe az őstermelők, továbbá akik mint fel vagy lemenők, vagy földtulajdonosok, avagy természetbeni járandóságuk címén más község határában termelt gabonából fedezték részben vagy egészben házi szükségletüket.

Végül nem vehetők fel a névjegyzékbe a malomtulajdonosok és cséplőgéptulajdonosok, **kik részért** csépeltek, továbbá a cséplőgépnél valamint ezt megelőzően az aratási munkálatoknál mint részes munkások nyertek alkalmazást.

Felhívom tehát a város közönségét, hogy saját jó felfogott érdekében, mindenki aki közellátásban óhajt részesülni a névjegyzékbe leendő felvétel végett a kitűzött időben pontosan jelentkezzen, mert a bejelentés elmulasztása esetén hatósági ellátásban nem részesülhet, részére a minisztertől liszt nem lesz kiutalva.

Figyelmeztetem a jelentkezőket, hogy a bejelentési adatokat (családtagok száma, azoknak életkora, utca, házszám stb) a valóságnak megfelelően mondják be, mert amennyiben az ez iránt megejtendő vizsgálat során valótlán adatok állapíthatnak meg, a hamis adatok bemozdói ellen a törvény szigorával leszek kénytelen eljárni.

A jelentkezésnél azok, akik 2 $\frac{1}{2}$ óra buzabevásárlásra, illetve őrlésre engedélyt kaptak a malomtól nyert „Elszámolási jegyzéket“ hozzák magukkal.

A családban előforduló mindennemű változás (elköltözés, beköltözés, elhalálozás, születés stb.) büntetés terhe mellett bejelentendő.

Baja, 1918. évi szeptember hó 7-én.

Dr. Vojnics Ferenc s. k.
polgármester.